

# VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

## BOS EN NATUUR 2021

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als de sector bos en natuur significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina.

### LEEFTIJD

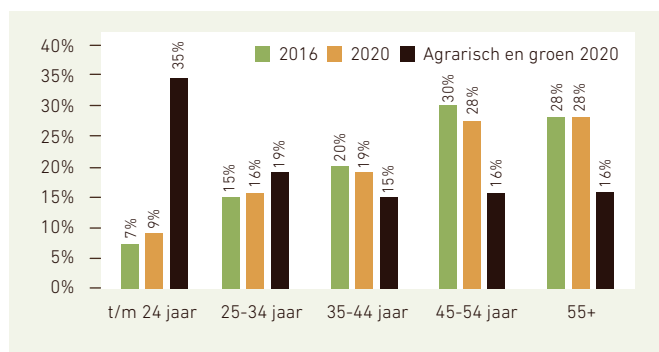


In de gehele sector agrarisch en groen neemt de leeftijd toe

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **55+** is groot in de sector bos en natuur



De gemiddelde leeftijd is **hoger** dan gemiddeld in de sector agrarisch en groen



Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2020 n=2.543)

### VERZUIM

#### VERZUIMPERCENTAGE

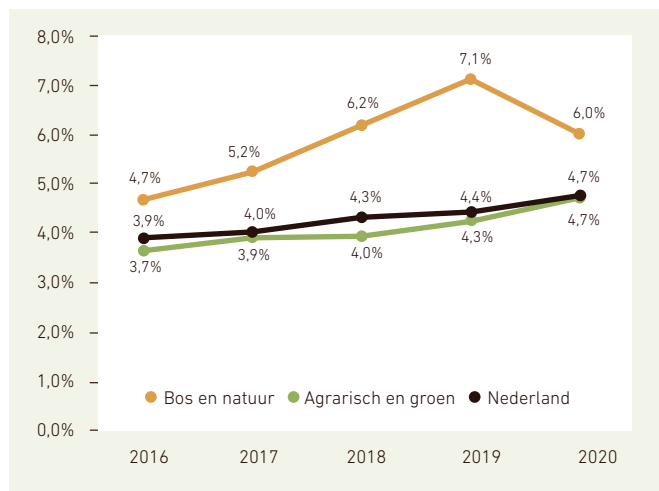


Het verzuimpercentage is **6,0%** in 2020



Het verzuimpercentage ligt **boven** het gemiddelde in de sector en in Nederland

Er is sprake van een **daling** ten opzichte van 2019. Dit komt door een afname in de verzuimduur en verzuimfrequentie



Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

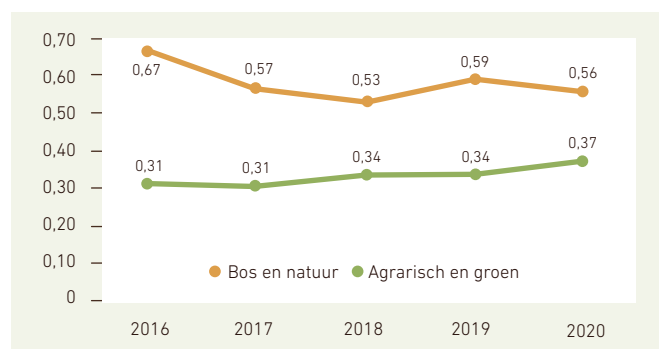
### VERZUIMFREQUENTIE



De verzuimfrequentie is licht **gedaald** tussen 2019 en 2020



De frequentie in de sector bos en natuur ligt **boven** het gemiddelde in de sector



Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

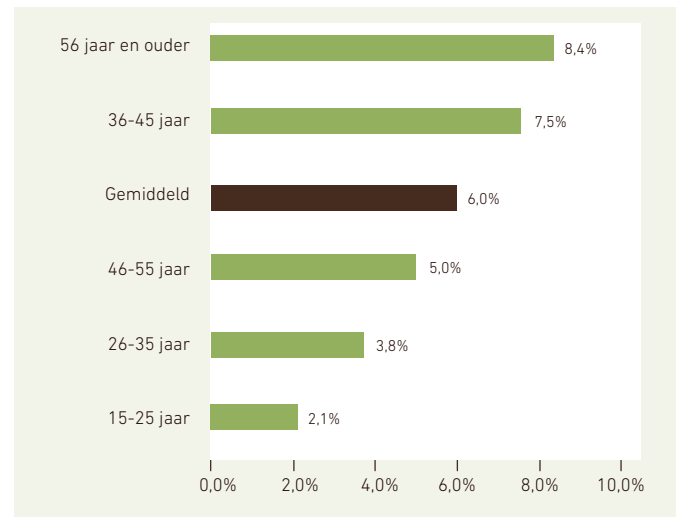
## VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2020



Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren. Opvallend is hoge verzuim in groep 36-45 jaar



Ouderen verzuimen gemiddeld **langer**



Bron: Verzuimcijfers Stigas/Sazas

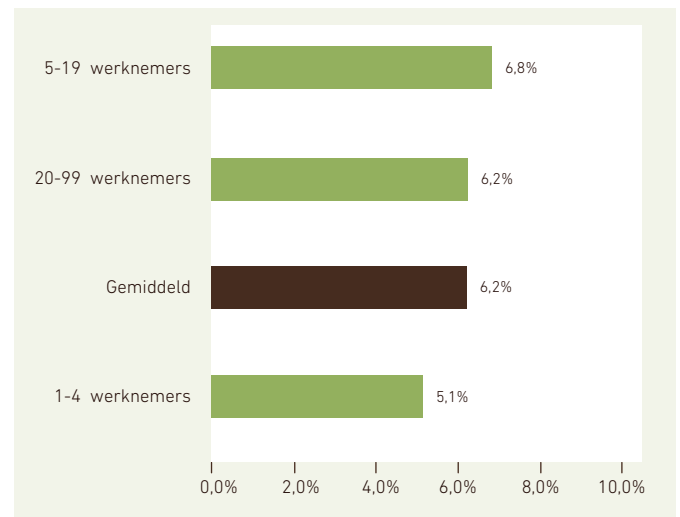
## VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2020



Binnen bedrijven met **5-19** werknemers is het verzuim het **hoogst**



In de gehele sector agrarisch groen is dit percentage juist het **hoogst** binnen de grootste bedrijven



Bron: Verzuimcijfers Stigas/Sazas

## VERZUIMPERCENTAGE 2020 NAAR DIAGNOSE

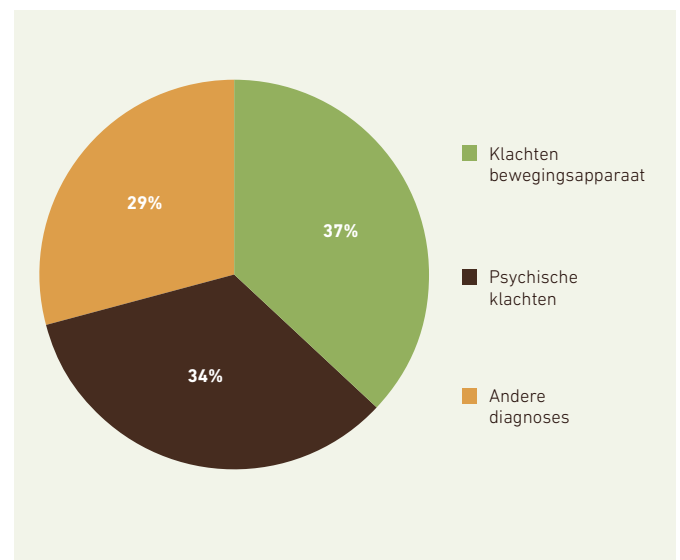


**34%** van het verzuimpercentage\*, bestaat uit **psychische klachten**. Het verzuimpercentage neemt **toe**, het aandeel is hoger dan gemiddeld **21%**



**37%** van het verzuimpercentage, bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**. Dit verzuimpercentage is redelijk **stabiel** (schommelt licht tussen de jaren), dit aandeel is lager dan gemiddeld **45%**

Andere diagnoses omvat een mix van diagnoses



Bron: Verzuimcijfers Stigas/Sazas

\* Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, exclusief geen diagnose

## GEZOND EN VEILIG

**17%**

van de werknemers doet vooral lichamelijk werk, tot 35 jaar en lager opgeleiden vaker lichamelijk werk, lager dan gemiddeld **34%**



## TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel



Repeterende bewegingen

**43%**

lager dan gemiddeld **55%**



Langdurig in dezelfde houding werken

**51%**

vooral mentaal werk hoger **62%**



Vaak buigen en draaien

**30%**

lager dan gemiddeld **45%**,  
vooral lichamelijke werk hoger **83%**

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (N=458)

## WERKDRIK

% vaak-altijd



Te veel werk

**41%**

hoger dan gemiddeld **27%**

Tijdsdruk

**31%**

hoger dan gemiddeld **26%**

% soms-nooit



Invloed op planning

**21%**

lager dan gemiddeld **46%**

Invloed op onderbreken werk

**23%**

lager dan gemiddeld **41%**

Vooraf lichamelijk werk lager

Vooraf lichamelijk werk hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (N=458)

## VERMOEIDHEID



**35%**

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op, hoger dan gemiddeld **24%**, lichamelijk werk hoger **54%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=184)

## TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

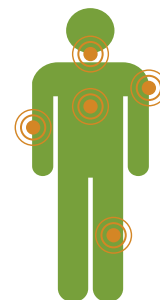
**51%**

afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **59%**

Schouderklachten

**30%**

afgelopen jaar



Nekklachten

**31%**

afgelopen jaar

Knieklachten

**20%**

afgelopen jaar

Arm

**21%**

afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **27%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=395)

## EMOTIONELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

**78%**

vooral lichamelijk werk lager **58%**

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken

**67%**

hoger dan gemiddeld **57%**



Pesten of discriminatie

**8%**

vooral lichamelijk werk hoger **25%**

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (n=184)

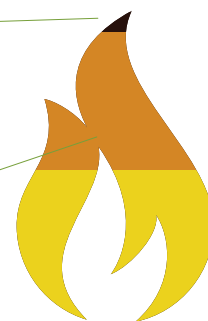
## BURN-OUT KLACHTEN

**4%**

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out  
hoger dan gemiddeld **3%**

**33%**

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten  
hoger dan gemiddeld **23%**



Bij werknemers met vooral mentaal werk en ouderen is de kans op burn-out **hoger**

Bron: Vitaliteitsscan 2012-2020 (n=445)

## OMGEVINGSFACTOREN...

Bron: PMO 2012-2020 (n=427)

% last van



Stof:  
**15%**  
lager dan  
gemiddeld **31%**,  
vooral lichamelijk  
werk hoger **38%**

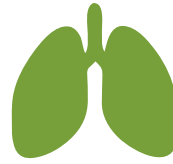


Temperatuur:  
**20%**  
lager dan  
gemiddeld **28%**,  
vooral lichamelijk  
werk hoger **28%**



Lawaai:  
**23%**  
lager dan  
gemiddeld **31%**,  
vooral lichamelijk  
werk hoger **53%**

## EN GEZONDHEIDSKLACHTEN



**23%**  
heeft minimaal 1 klacht aan de luchtwegen,  
**3%** hiervan zegt dat klachten verergeren  
tijdens werk. Lager dan gemiddeld **30%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=427)



**8%**  
heeft eczeem  
aan de  
handen



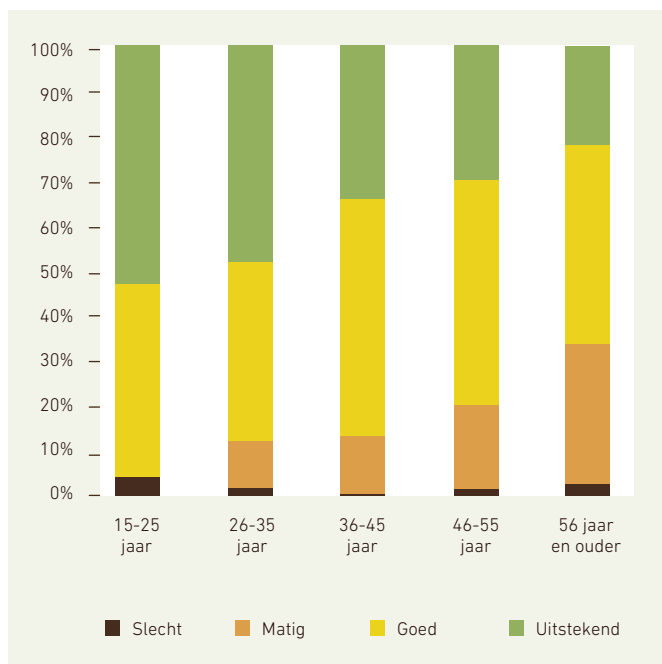
## WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

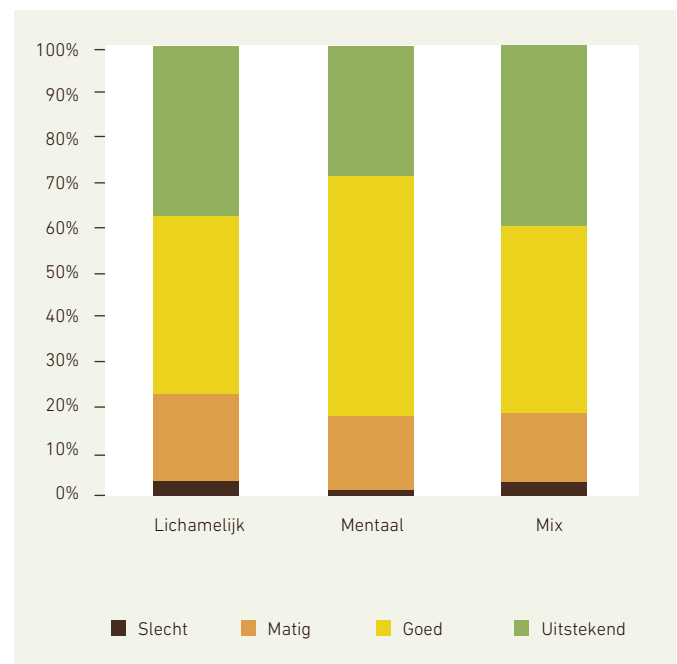
Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans



Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=458)



## DODELIJKE ONGEVALLEN



Over de afgelopen acht jaar waren er **2 dodelijke ongevallen** binnen de sector. Op de minder ernstige ongevallen hebben we geen volledig zicht.

Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas

## OORZAKEN

1

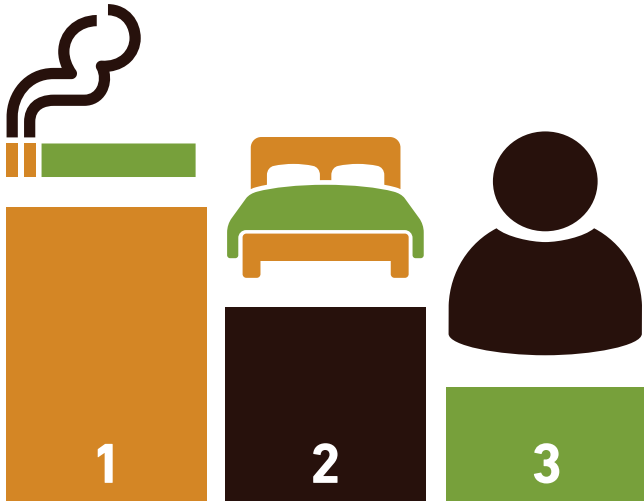
Rijdende machines:  
geplet door trekker

2

Vallend voorwerp:  
boom

## VITAAL EN BETROKKEN

### TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL



**Roken**  
16% rookt, vooral lichamelijk werk hoger, lager dan gemiddeld 20%

**Onvoldoende slaap**  
19% krijgt onvoldoende slaap

**Overgewicht**  
7% heeft ernstig overgewicht en 37% matig overgewicht, 50+ vaker overgewicht

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=458)

## BLIJ MET WERK

98% heeft werk dat past



93% vindt de sfeer goed op het werk

86% bevalt het werk goed hoger dan gemiddeld 77%

Bron: PMO 2012-2020 (n=427)

81% ontvangt waardering van de leidinggevende



59% geeft aan de leidinggevende motiveert



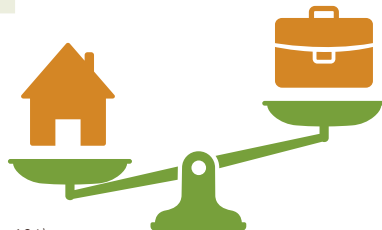
63% ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende



Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=83)

## WERK-PRIVÉ BALANS

77% ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans



Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=184)



Werknemers met vooral **mentaal werk** ervaren vaker een **slechte** balans



Werknemers met vooral **lichamelijk werk** ervaren vaker een **goede** balans

## IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

65% geeft aan **niet** voldoende te kunnen doorstromen binnen het bedrijf, hoger dan gemiddeld 52%, 50+ hoger 77%

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=184)



13% verwacht het werk niet **zonder aanpassingen** de komende vijf jaar te kunnen uitvoeren, 55+ hoger 23%



Bron: PMO 2012-2020 (n=343)

## OPLEIDING/TRAINING

82% krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen

72% is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie



Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=83)

## GESPREK OVER INZETBAARHEID

66% had het afgelopen jaar een functioneringsgesprek. Vooral **mentaal werk** hoger 77%

86% geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt



Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=83)



## PREVENTIE

**191**  
bedrijven\* zijn  
gestart met de  
RIE van Stigas

**75%**  
van de bedrijven\*\* is  
over de helft met de  
inventarisatie



lager dan  
gemiddeld  
**78%**  
agrarisch en  
groen totaal

\*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, maximaal 5 jaar oud (peildatum juni 2021)

\*\* De rapportage wijkt af van de factsheets 2020 door wijzigingen in de RIE



Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving?**  [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **vitale medewerkers?**  [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **minder verzuim?**  [Regel het met Stigas](#)

**STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!**

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch en groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, hoveniers en groenvoorziening en groen, grond en infrastructuur.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt, verzuimcijfers van Stigas/Szas, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2020), de Vitaliteitsscan werknemer (2011-2020) en de RIE van Stigas.

- De verzuimcijfers komen voor een groot deel voort uit de verzuimbegeleiding voor bedrijven die bij Szas verzekerd zijn. Hierdoor kan de representativiteit per sector verschillen. Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betref geen representatieve steekproef
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.



### Stigas

Stationsweg 1  
3445 AA Woerden  
085 044 07 00  
info@stigas.nl  
www.stigas.nl

Juli 2021